

Nyhetsbrev februar 2025

Søk om midler til SMIL-prosjekt innen 1. mars

Går du med planer om å gjennomføre tiltak som fremmer natur- og kulturverdier i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensingen fra jordbruket? Da kan du søke om SMIL-tilskudd, før søknadsfristen 1. mars.

[Søk om SMIL-tilskudd!](#)

Les [tiltaksstrategien for SMIL-midler for kommunen](#) for mer informasjon om hva slags prosjekter det er mulig å søke tilskudd til og hva søknaden skal inneholde. Skal du gjøre noe i vannkanten eller i bekkestrengen? Søk tillatelse hos Statsforvalter hvis det er f.eks. sjørettbekk. I vassdrag hvor det ikke er anadrom laksefisk eller kreps søkes tillatelse hos Fylkeskommunen

[Søk tillatelse til fysiske tiltak i vassdrag!](#)

Er du ferdig med prosjekter eller delvis ferdig og ønsker delutbetaling, be om utbetaling. Det gjør det ved å gå inn på den aktuelle søknaden og fylle inn sluttrapport. Husk å legge ved alle fakturer du har i forbindelse med prosjektet samt timeliste med arbeid ved egeninnsats.

[SMIL – obligatorisk vedlegg til utbetalingsanmodningen](#)

Du kan blant annet søke SMIL-midler for å fremme biologisk mangfold.

Halden kommune har mottatt 2 millioner i dreneringstilskudd. Det var akkurat til å

behandle fjorårets søknader og vi krysser fingrene for at vi kan få tildelt mer midler senere i år.

Men vi tar fortsatt imot søknader! Vi ber derfor om at søknadene er grundig utfylt med grøftekart og god beskrivelse av arbeidet og at arealet som omfattes av dreneringa ikke overskrider 100 dekar. Dette for å kunne tildele midler til flere prosjekter.

[Søk om dreneringstilskudd!](#)

Er du ferdig med et dreneringsprosjekt, be om utbetaling med sluttrapport: [Drenering – obligatorisk vedlegg til utbetalingsanmodningen](#)

Utbetaling av jordbrukstilskudd – les vedtaksbrev!

Tilskudd til RMP utbetales fra 13. mars, mens produksjons- og avløsertilskudd ble utbetalt 12. februar.

Vi anbefaler alle å lese vedtaksbrevne for begge ordningene. I vår behandling av søknadene kan det ha blitt gjort rettelser som har ført til korrigerende opplysninger. Ved gjentakende feilopplysninger ved senere søknadsomganger, vil avkortning vurderes.

Vedtaksbrev kommer i [Altinn](#) og det er tre ukers klagefrist.

[Les mer om endelige satser ved utbetaling av produksjonstilskudd hos Landbruksdirektoratet.](#)

[Les mer om endelige satser – regionale miljøtilskudd søknadsomgangen 2024.](#)

Det nærmer seg også søknadsfrist for å levere del 1 av søknad om produksjons- og avløsertilskudd. Dette gjelder kun for husdyrprodusenter og kan leveres fra 1. mars, som også er telledato. Søknadsfrist er 15. mars. Husk å oppdatere Husdyrregisteret før 1. mars. [Søk hos Landbruksdirektoratet.](#)

Ny gjødselbrukforskrift

Nå er den nye gjødselbrukforskriften klar. Den erstatter gjødselvereforskriften og forskrift om gjødslingsplanlegging. [Les mer på Landbruksdirektoratet sin nettside.](#)

De viktigste endringene for vårt område er:

Strengere krav til hvor mye fosfor man kan spre på jordbruksarealene. Dette er fosforgrensene som vil gjelde for gjødsling i Halden:

Fra 2025	3,5 kg P/daa
Fra 2027	2,8 kg P/daa
Fra 2030	2,5 kg P/daa
Fra 2033	2,3 kg P/daa

- Fram til 1. januar 2027 kan du spre de samme mengdene som i dag, dvs. 3,5 kg P pr dekar, men husk at du nå også må regne med mineralgjødsel. Det er også et krav at alle foretak som leverer fra seg eller tar imot husdyrgjødsel utover det som tilsvarer 75 kg fosfor, må dokumentere dette.
- Nye frister for spredning av husdyrgjødsel. Spredefristen for jordbruksarealer i vårt område vil bli 1. september, men du må høste eller etablere plantevekst etter siste spredning. Skal du etablere høstkorn/høstoljevekster er fristen 15. September.
- Krav til lagerkapasitet – lageret må kunne romme gjødselmengde for 8 måneder produksjon og kravet til spredefrist kan føre til behov for større lagerkapasitet. Merk at Innovasjon Norge kan støtte bygging til nytt gjødsellager. Smil midler kan også dekke noe til utvidelse av gjødsellager til 12 måneders kapasitet og overdekking av gjødselkum, samt støping av dekke til gjødselhåndtering (fjørfe- og hestegjødsel).

Det vil bli utarbeidet veiledere og mer detaljer vil komme etter hvert.

Innovasjon Norge 2025

Det er ikke lenger søknadsfrist på søknader til Innovasjon Norge. Prinsippet «Førstemann til mølla» gjelder. Dette gjelder søknader til investeringsmidler.

I 2024 ble tilskuddspotten i Østfold brukt opp allerede i april. De som ønsker å søke investeringsstøtte bør derfor sende inn søknaden så fort som mulig.

Søknader sendes inn elektronisk på Min Side på [Innovasjon Norge sin hjemmeside](#). Nødvendige vedlegg kan du finne her: [Dokumentasjonsguide](#)

Nå er tid for ungskogpleie!

Årets vinter med lite snø og passe kulde gjør at vi har supre forhold for å utføre ungskogpleie i skogene våre. På tross av gode priser på massevirke, er forskjellen opp til prisene på sagtømmer større enn noen gang. Dette gjør det mer lønnsomt enn noen gang å stelle skogen og øke sagtømmerandelen. Ved å stelle skogen blir trærne dessuten mer robust i forhold til klimautfordringer som snø og vind, og landskapet blir åpnere og mer egnet til rekreasjon og jakt.

Skogfondskontoen gir ingen renter til deg som kontoeier. Det gir derfor vesentlig høyere avkastning om midlene blir investert i ungskogpleie i skogen.

Ta kontakt med skogeierforeningene eller kommunen, så skal vi hjelpe dere videre!

Litt mer informasjon om ungskogpleie

1. Kvalitetsproduksjon av løv, gran og furu krever at ungskogpleie utføres i tidlig fase. Når overhøyden på bestand er over 10 meter ansees en rydding i slike bestander ikke som ungskogpleie, men som forhåndsrydding før tynning. Kostnaden kan dekkes med skogfond, men det gis ikke tilskudd utover 85% skattefordel ved bruk av skogfond.
2. Pleien skal fristille et passende antall av de beste trær av det beste treslaget. Etter ungskogpleie/lauvrydding bør det være fristilt **ca. 200 trær pr dekar**. Dette gjelder alle boniteter.
3. Lauvtrær prioriteres som utfyllingstrær i bestand og for øvrig i kantsoner og fuktdrag.
4. Revidert Norsk PEFC Skogstandard trer i kraft 1.mars 2023 og følgende gjelder for ungskogpleie (Kravpunkt 15.langsiktig virkes produksjon):

- a. Behov for ungskogpleie skal vurderes.
 - b. Ungskogfelt skal følges opp, for å sikre god vekst og rask etablering av ny skog med tilfredsstillende tetthet.
 - c. Når ungskogpleie gjøres, skal det – basert på en vurdering av forventede klimaendringers effekt på vekst og skogstruktur på stedet – legges vekt på å utnytte arealenes muligheter for kvalitetsproduksjon, skape stabile bestand, og å bygge opp en skog som gir grunnlag for variasjon i avvirknings- og foryngelsesmetoder
 - d. Det skal tilstrebtes barblending og holt med innslag av lauv der forholdene tillater det.
 - e. Videre skal det tas hensyn til viltbeite, spesielt ROS-arter.
 - f. Det skal ikke felles over/i bekker, stier, veger, kulturminner og ut på jordbruksareal.
 - g. Videre skal det ikke ryddes i kantsoner, med mindre inngrepet på sikt sikrer stabil, vekstkraftig og flersjiktet vegetasjonsbelte, jf. kravpunkt 27. Vannbeskyttelse
 - h. Forstyrrelse av hekkende rovfugl og ugler skal unngås, jf. kravpunkt 24. Hensyn til rovfugler og ugler.
5. Godtgjørelse for eget arbeid i skogen:
Når skogeier utfører eget arbeid i skogen godkjennes en timesats inntil 450 kr/time for bruk av motorryddesag når det utføres ungskogpleie. Timesatsen reguleres etter erfaring/dyktighet, og timetallet må stå i forhold areal/arbeidsmengde. Timelister kan vedlegges som dokumentasjon til refusjonskrav om utbetaling fra skogfond.
6. Kommunen fastsetter tilskuddssats i tråd med Statsforvaters veiledning og skal se til at investeringene er faglig-, økonomisk- og økologisk forsvarlige, og i samsvar med til enhver tid gjeldende lovverk.
I Halden er det satt en øvre grense for tilskudd på 250 kr/daa. Tilskuddsprosenten går derfor ned med økende kostnad pr daa.
Det er ingen øvre grense for kostnad som kan godkjennes dekket over skogfond, men kommunen skal vurdere om kostnaden faglig og økonomisk forsvarlig. Ved kostnad over 800 kr/daa blir tiltaket kontrollert i felt før utbetaling. Feltet vil da bli vurdert ift antall ryddetrær, bestandshøyde, helling, fremkommelighet og gangtid til/fra bil og felt.

Tilskuddssatser - NMSK

Tiltak	Tilskudd prosent	Begrensning i tilskudd
Ungskogpleie	Inntil 50%	250 kr/daa
Markberedning	Inntil 35%	150 kr/daa

Andre statlige støtteordninger

- Supleringsplanting – 30 % tilskudd for inntil 75 planter per dekar.
- Tettere planting – 30% tilskudd på kostnad for 50 planter over vedtatt normtall.
- Gjødling av skog - Tilskuddssats: Inntil 40 %
- Miljøtilskudd – inntil 70% tilskudd. Gjelder tilskudd til å ivareta og videreutvikle miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skog. - Maks støtte 75.000,- pr søknad

Les mer om regelverk, ulike støtteordninger og innlogging til digital innsending av skogfondskrav på hjemmesiden til landbruksdirektoratet: [Skogbruk - Landbruksdirektoratet](#)

Viltforvaltning

Viltvakt

Kommunens viltvaktnummer er 969 43 044. Dette nummeret brukes ved observasjon av skadet, sykt eller dødt vilt. Ved påkjørsel av vilt, ring politiet på 02800. Politiet varsler deretter viltvakt.

Villsvin og afrikansk svinepest

Regjeringen har fastsatt et mål om at villsvin skal utryddes i Norge.

[Tiltak for utryddelse av villsvin er beskrevet i en revidert handlingsplan hos regjeringen.no.](#)

Jegere som sender inn fullstendige prøvesett fra villsvin felt under jakt i Norge, kan få godtgjørelse. Prøvesett kan du hente på landbrukskontoret i Storgata 7. Godtgjørelsen er på 3000 kroner for hanndyr og 5000 kroner for sugge. Det er i tillegg innført en ordning hvor grunneiere kan få godtgjørelse på 4000 kroner pr. felte villsvin på sin eiendom. Hvis du har mistanke om afrikansk svinepest, skal du melde fra til Mattilsynet umiddelbart.

[Les mer om situasjonen rundt afrikansk svinepest på Mattilsynets nettsider.](#)

Vil du være med på grupperåd jord i 2025?

Vi ønsker å videreføre tilbudet om grupperådgiving med fokus på jord og jordhelse også i 2025.

Det vil bli to samlinger i løpet av vekstsesongen med blant annet fangvekster og redusert jordarbeiding som tema. Norsk Landbruksrådgiving er faglig ansvarlig.

Det er plass til 20 deltakere, så vær rask med å melde deg på (deltakelse er forbeholdt de som deltok på grupperådgiving i 2024)!

[Meld deg på her!](#) Svar innen 1. mars.

Gratis webinar om korndyrking hver onsdag med NLR

Fram til påske arrangerer Norsk Landbruksrådgiving webinar om korndyrking hver onsdag. Deltakelse er gratis og webinarene starter kl. 11. Det er ingen påmelding, trykk deg inn på møtelenka å få med deg relevant korninformasjon.

[Les mer om fagwebinar med NLR og temaer framover hos NLR.](#)

Håndterer du eller skal du håndtere eller kjøpe plantevernmidler?

Da trenger du autorisasjonsbevis for håndtering av plantevernmidler. Ordningen gjelder alle som bruker plantevernmidler for eksempel bønder, gartnere og skogbrukere.

Norsk Landbruksrådgiving arrangerer kurs for som skal ha bevis for første gang 11. og 12. mars på Teams. Praksisdag og eksamen er 18. mars på Huggenes i Rygge. [Les mer og meld deg på kurs.](#)

Begynner det å nærme seg 10 år sida du tok kurset forrige gang, må det fornyes. Det kan du gjøre digitalt hos Mattilsynet. [Les mer og ta kurset digitalt.](#) NLR arrangerer også fornyingskurs, [se kalenderen deres for oversikt over kurs.](#)

Ta kontakt med kommunen når kurs er gjennomført og eksamen bestått for å få utstedt bevis.

Skal du leie ut jordbruksarealet eller er det på tide å fornye avtalen?

[Jordloven](#) stiller krav om at jordbruksareal skal drives. Driveplikten kan oppfylles enten ved at eieren driver arealet selv, eller ved at arealet leies bort. Om arealet leies bort stiller bestemmelsen krav til innholdet i leieavtalen. Avtalen må ha en varighet på minst 10 år, uten at grunneier har mulighet til å si den opp. Avtalen må også føre til driftsmessig gode løsninger, og den må være skriftlig. Lenger leieperiode enn 10 år krever konsesjonsbehandling. Inngåelse av ny 10 års avtale etter utløpet av den første er ikke konsesjonspliktig. Kopi av jordleieavtalen sendes til kommunen. [Her er forslag til jordleieavtale.](#)

Hvem gjør hva på landbrukskontoret:

Harald Nøding Østvik	Fagleder, skogbruk, nydyrking og jordlovsaker	951 43 054	Harald.noding.ostvik@halden.kommune.no
Bjørnar Strøm-Hågensen	Viltforvaltning, konsesjon- og delingssaker, naturmangfold	477 92 340	Bjornar.strom.hagensen@halden.kommune.no
Kari Elisabeth Schjerpen	Tilskuddsordninger i jordbruket, Innovasjon Norge, friluftsliv og naturmangfold	476 93 270	Kari.schjerpen@halden.kommune.no

Nyttige maler og lenker:

 Vil du å låne bor til jordprøvetaking? Landbrukskontoret har bor til utlån og esker, så ta kontakt!

- ✅ Har du alt av lovpålagt kompetansekrav og bevis som trengs for å handtere alt utstyr du bruker? [Se alle nyttige og lovpålagte kurs NLR arrangerer!](#)
- 📄 Handtering av plantevernmidler og journalføring: [Last ned mal plantevernjournal og les mer om sikre handtering av plantevern hos NLR.](#)
- 🌿 Driveplikt og jordleieavtaler: [Les mer og finn mal for jordleieavtale hos kommunen.](#)
- 🪄 Skal du dyrke opp areal? [Søk om nydyrking hos Landbruksdirektoratet.](#)
- 🌳 Ønsker du trær til planting langs vassdrag? Ta kontakt med landbrukskontoret!
- 🐝 Pollinatorvennlighet på eiendommen: [Les mer om hvordan du unngår spredning av fremmede arter fra hagen din og hvilke tiltak du kan gjøre for å ha en insektsvennlig hage.](#)
- 🔧 Prosjekt på gang? [Søk midler hos Innovasjon Norge nå!](#)
- 🔔 Viktige frister og søknadsskjemaer: [Se oversikt over frister til viktige ordninger hos Landbruksdirektoratet.](#)

Aktuelle arrangementer:

- 18.-19. februar: Bærseminar, Hamar.** Her får du muligheten til å bli faglig oppdatert alt innenfor produksjon av bringebær og jordbær, arrangert av NLR. [Les mer om bærseminaret.](#)
- 27. februar: Skogløftet 2030, Oslo.** Norges Skogeierforbund lover et forrykende program med det siste innen klima og bærekraft, grønn industri og innovasjon. [Les mer om Skogløftet 2030 og meld deg på.](#)
- 28. februar:** Bondepub på Berg Ungdomslokale arrangert av Halden Bondelag, Lars Stenrød fra NLR prater om krisehåndtering.
- 11. mars: Nitrogenkveld for landbruket, digitalt.** Gikk du glipp av nitrogensamlinga i Halden, kan samme opplegg følges digitalt. [Meld deg på her.](#)
- 4. mars:** Fagkveld, praktiske løsninger for energilagring og styring på Kalnes videregående skole, [meld deg på her.](#)

Tidligere nyhetsbrev finner du på [kommunens nettside.](#)